

COMUNICAT DE PRESĂ

7 octombrie 2010

Fonduri utilizate ineficient – marca Programului de Reabilitare Termică a Clădirilor

Joi, 7 octombrie 2010, Asociația ALMA-RO a organizat conferința națională **“Eficiența Programului de Reabilitare Termică a Clădirilor în România”**. Evenimentul a inclus prezentări și dezbateri asupra eficienței implementării Programului de reabilitare termică a clădirilor în România în perioada 2002 - 2010, cu accent pe contextul european, importanța asigurării eficienței energetice a clădirilor, experiențe locale, surse de finanțare, perspectiva beneficiarilor și modele de bune practici.

În cadrul conferinței a fost lansat și Raportul de Cercetare și Analiză privind Programul de Reabilitare Termică a Clădirilor în România. Concluziile raportului arată că Programul ar fi trebuit să demareze în 2002, dar a avut efecte practice abia atunci când legislația a fost îmbunătățită și au fost alocate resurse financiare considerabile, în 2008. Pe de altă parte, este evident că nu există până acum o evaluare reală a efectelor programului și, din interviurile realizate de ALMA-RO cu reprezentanți ai asociațiilor de proprietari și ai autorităților locale, efectele reabilitării termice în reducerea facturilor de energie ale populației sunt foarte mici comparativ cu investițiile.

O altă concluzie a raportului este că Programul nu a beneficiat de o programare financiară multianuală. Situația actuală este evidentă în acest sens: anul 2009 a adus investiții mari într-o perioadă redusă de timp, fără a se lua în calcul anii următori. Tot din punct de vedere financiar, nu este foarte clar cum vor funcționa cele două norme legate de posibilitățile de finanțare ale reabilitării termice pe viitor. Pe de o parte, se păstrează ordonanța de urgență nr. 18/2009 care prevede reabilitarea din bugete publice în proporție de 80% și posibilitatea ca autoritatea locală să acopere și costurile aferente asociațiilor de proprietari (20%), dar Guvernul susține că nu mai există fonduri alocate pentru acest sistem. Pe de altă parte, ordonanța 69/2010 prevede că asociațiile de proprietari, dar și deținătorii de locuințe individuale, au posibilitatea să își reabiliteze termic locuințele exclusiv din bani proprii, cu ajutorul creditelor garantate de Stat, acesta suportând și dobânda aferentă.

Nu este clar cine va putea beneficia de programul inițial, susținut din fonduri publice, atât timp cât chiar decidenții au demonstrat că nu (mai) au încredere în el. Ministrul Dezvoltării Regionale și Turismului a declarat chiar că „de foarte multe ori, dintr-o lejeritate a cheltuielilor banilor publici, prețul reabilitării făcute de Stat este mult mai mare decât dacă reabilitarea ar fi fost suportată doar de asociația de proprietari, care ar fi negociat direct cu antreprenorul” (sursa: www.agendaconstrucțiilor.ro). Raportul ALMA-RO arată și alte disfuncționalități ale programului:

- implicare aproape inexistentă a asociațiilor de proprietari din program în luarea deciziilor;

Proiect finanțat de Guvernele Islandei, Principatului Liechtenstein și Norvegiei prin Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Mecanismului Financiar SEE.

- lipsa unei colaborări efective între factorii de decizie la nivel central și local în corelarea eforturilor pentru implementarea programului de reabilitare termică a clădirilor;
- “politizarea” alocărilor de fonduri;
- lipsa unor standarde de cost în domeniu, cu impact negativ asupra credibilității programului;
- incertitudine în asigurarea la timp a fondurilor pentru decontarea lucrărilor efectuate de firme;
- prevederi neclare ale legislației, cu potențial mare de risc de corupție în implementare;
- insuficienta cultura energetică a cetățenilor, care nu înțeleg ca își pot recupera investiția în timp;
- lipsa unui program coerent de educare a populației în vederea utilizării eficiente a energiei în clădiri;
- grad scăzut de încredere a populației în autoritățile publice.

Lectorii invitați la conferință au fost: Lavinia Andrei (expert energie și schimbări climatice), Tiberiu Andrioaiei (Director, Patronatul Societăților din Construcții), Cristian Nae (Director, Direcția Produce și Servicii Bancare, CEC Bank), Gheorghită Boțircă (Primar, Orașul Topoloveni), Demirel Spiridon (Viceprimar Sector 6, București), Mihai Mereuță (Președinte, Liga HABITAT) și Magda Burlacu (Coordonator de proiecte, REC România).

Conferința a reliefat faptul că apariția ordonanței care prevede susținerea lucrărilor de reabilitare termică exclusiv prin credite bancare este nepotrivită și nu încurajează utilizarea acestui program în orașele unde au fost deja reabilitate clădiri din bani publici, în proporție de 70% până la 100% în ultimii ani sau unde prețul gigacaloriei este subvenționat puternic de autoritatea publică. Scepticismul este cu atât mai mare cu cât nu există un calcul clar al efectelor lucrărilor de reabilitare realizate până acum.

Nu în ultimul rând, o concluzie importantă a conferinței este că, dacă eficiența energetică are cel mai mare potențial de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră în România, instabilitatea legislației și incapacitatea autorităților centrale de a realiza o planificare multianuală a investițiilor în acest sens este o piedică foarte greu de surmontat în reducerea consumului inutil și a emisiilor.

Conferința s-a desfășurat în cadrul proiectului “Clădirile eficiente energetic – primul pas spre reducerea semnificativă a GES în România”, finanțat de Guvernele Islandei, Principatului Liechtenstein și Norvegiei prin Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European.

Pentru mai multe informații despre vă invităm să îl contactați pe dl. Adrian Bădilă, președinte al Asociației ALMA-RO, prin e-mail la adrian@alma-ro.ngo.ro sau prin telefon la 021 314 3960.

Proiect finanțat de Guvernele Islandei, Principatului Liechtenstein și Norvegiei prin Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Mecanismului Financiar SEE.